

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ
ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Διαβάστε το παρακάτω κείμενο που αναφέρεται στη σχέση των εφήβων με τον αθλητισμό και για καθεμιά από τις δεκαέξι ερωτήσεις επιλέξτε τη σωστή απάντηση.

Στη σύγχρονη εποχή, στην οποία «το φαίνεσθαι» παίζει πολύ σημαντικό ρόλο, **παρατηρούμε ότι δίνεται ιδιαίτερη έμφαση** στη σωματική άσκηση, στον τρόπο διατροφής και στην εμφάνιση για τη βελτίωση της **καλαίσθητης εξωτερικής εικόνας** και της αυτοπεποίθησης. **Στα διαφημιστικά μηνύματα, τις κινηματογραφικές ταινίες, τις τηλεοπτικές εκπομπές, στον χώρο της μουσικής αφθονούν οι εικόνες ατόμων με γυμνασμένες φιγούρες και ονειρεμένη ζωή.**

Ας υποθέσουμε τώρα, ότι είμαστε 13-14 ετών, μαθητές/-ήτριες εξάωρης καθημερινής φοίτησης, με αγωνία για τη σχολική επίδοση και τη διατήρηση φιλικών σχέσεων με τους συνομηλίκους και με ένα σώμα που **αλλάζει προς άγνωστη κατεύθυνση**. Ξαφνικά, οι απαιτήσεις για το πώς πρέπει να είμαστε φαντάζουν τεράστιες και η απόσταση **ανάμεσα στο όνειρο και την πραγματικότητα μεγαλώνει, οπότε, ας φτιάξουμε ένα σάντουιτς και ας αναρτήσουμε μια «πειραγμένη» αυτοφωτογραφία (selfie) κι ένα κωμικό σχόλιο, μήπως και μας φτιάξει η διάθεση...**

Αν και το παραπάνω παράδειγμα θα μπορούσε να αφορά ανθρώπους κάθε ηλικίας, η εφηβεία είναι κατεξοχήν μια περίοδος αγωνίας για την εξωτερική εμφάνιση και αναζήτηση της προσωπικής ταυτότητας. **Γι' αυτό και είναι απαραίτητη η υποστήριξη των εφήβων, ώστε να αναπτύξουν εκείνους τους γνωστικούς, συναισθηματικούς, και κοινωνικούς πόρους που θα τους βοηθήσουν να αντεπεξέλθουν σε αγχωτικές καταστάσεις.**

Παρά το γεγονός ότι η σωματική άσκηση θεωρείται της μόδας, συχνά για λάθος λόγους, δεν μπορούμε να παραβλέψουμε τη συμβολή του αθλητισμού στην ολόπλευρη ανάπτυξη του εφήβου. Στην κρίσιμη εφηβική ηλικία ο αθλητισμός μας φέρνει σε επαφή με μια από τις μεγάλες αλήθειες της ζωής: *κάποιες φορές κερδίζουμε και κάποιες φορές χάνουμε*. Ο έφηβος που αθλείται αποκτά μεγαλύτερη ανοχή στη ματαίωση, η ήττα γίνεται κομμάτι της καθημερινότητας και δεν τον αποθαρρύνει στην προσπάθειά του να επιτύχει. **Εφόσον έρχεται συχνά και άμεσα αντιμέτωπος με την πιθανότητα να χάσει, μαθαίνει να διαχειρίζεται με ψυχραιμία τα δυσάρεστα συναισθήματα του φόβου, του θυμού και του άγχους. Η δυσκολία γίνεται αυτό που πάντα ήταν: αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής.**

Και φτάνουμε σε ένα από τα βασικά κίνητρα των γονέων, όταν προτείνουν μια αθλητική δραστηριότητα στα παιδιά τους: την κοινωνικοποίηση. Ο αθλητισμός γενικά, και όχι μόνο τα ομαδικά αθλήματα, προσφέρει ένα σημαντικό πεδίο συνάντησης με άτομα, συ-

νομηλίκους και μη, με τα οποία ο έφηβος μοιράζεται παρόμοια ενδιαφέροντα και εμπειρίες. Η ομάδα, ο αθλητικός σύλλογος, η συμμετοχή σε αγώνες δημιουργούν το αίσθημα «του ανήκειν» και προάγουν τις διαπροσωπικές σχέσεις και την κοινωνική ένταξη. **Προωθούνται κοινωνικές αξίες, όπως ο σεβασμός συμπαικτών και αντιπάλων, η ευγενής άμιλλα, η διεκδίκηση των προσωπικών επιδιώξεων, χωρίς επιβάρυνση του άλλου, αλλά και η συμμόρφωση σε κοινά αποδεκτούς κανόνες.**

Πηγή: Διασκευασμένο κείμενο της Αργυρώς Βάγια αντλημένο από το διαδίκτυο. Δημοσιεύτηκε στις 28/03/2017. Ανακτήθηκε στις 08/04/2022 από την ιστοσελίδα: <https://efiveia.gr/i-simvoli-tou-athlitismou-stin-psichologia-tou-efivou/>

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 01. «Στα διαφημιστικά μηνύματα, ... με γυμνασμένες φιγούρες και ονειρεμένες ζωές.»:** Πώς αντιλαμβάνεστε τη λειτουργία των παραδειγμάτων στο παραπάνω απόσπασμα του κειμένου;
- A. Παρουσιάζονται ποικίλα πεδία ανθρώπινης δραστηριότητας που δελεάζουν τον σύγχρονο άνθρωπο.
 - B. Προβάλλονται κοινωνικά πρότυπα που οι σύγχρονοι άνθρωποι προσπαθούν να μιμηθούν.
 - Γ. Τονίζεται η συμβολή των γυμναστηρίων στη διαμόρφωση της εξωτερικής εικόνας.
 - Δ. Υπονοείται ότι η ενασχόληση με τον αθλητισμό συνεπάγεται μια απαιτητική καθημερινότητα.
- 02. «Ας υποθέσουμε τώρα, ... κι ένα σώμα που αλλάζει προς άγνωστη κατεύθυνση.»:** Με την παραπάνω διατύπωση και σε συνδυασμό με όσα αναφέρονται στη δεύτερη παράγραφο, η αρθρογράφος:
- A. Επιδιώκει τον αποπροσανατολισμό του αναγνώστη περιγράφοντας την καθημερινότητα των εφήβων.
 - B. Εστιάζει στον αντίκτυπο του κοινωνικού προτύπου του γυμνασμένου σώματος και της ονειρεμένης ζωής στην ηλιακή ομάδα των εφήβων.
 - Γ. Καταδεικνύει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι έφηβοι στην καθημερινή τους ζωή λόγω των υποχρεώσεών τους.
 - Δ. Υπονοεί ότι οι έφηβοι αντιλαμβάνονται πως η ενασχόληση με το κινητό είναι πιο ουσιαστική από τη γυμναστική.

- 03. «[...] η απόσταση ανάμεσα στο όνειρο και την πραγματικότητα μεγαλώνει [...]»:** Τι εννοεί η αρθρογράφος στο απόσπασμα αυτό της δεύτερης παραγράφου;
- A. Οι έφηβοι δυσκολεύονται να ανταποκριθούν στο σκληρό καθημερινό σχολικό πρόγραμμα.
 - B. Οι έφηβοι εστιάζουν στην αποκλειστική χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.
 - Γ. Οι έφηβοι συνειδητοποιούν ότι το ιδανικό πρότυπο της εποχής είναι άπιαστο όνειρο.
 - Δ. Οι έφηβοι υιοθετούν συχνά αρνητικές συνήθειες, γιατί απεχθάνονται τον αθλητισμό.
- 04. «[...] οπότε, ας φτιάξουμε ένα σάντουιτς και ας αναρτήσουμε μια “πειραγμένη” αυτοφωτογραφία (selfie) κι ένα κωμικό σχόλιο, μήπως και μας φτιάξει η διάθεση...»:** Πώς θα χαρακτηρίζατε το ύφος που υιοθετεί η αρθρογράφος στο παραπάνω απόσπασμα του κειμένου;
- A. Απαισιόδοξο
 - B. Απρόσωπο
 - Γ. Επίσημο
 - Δ. Χιουμοριστικό
- 05. «Γι’ αυτό και είναι απαραίτητη η υποστήριξη των εφήβων, ώστε να αναπτύξουν εκείνους τους γνωστικούς, συναισθηματικούς, και κοινωνικούς πόρους που θα τους βοηθήσουν να αντεπεξέλθουν σε αγχωτικές καταστάσεις.»:** Πώς αξιολογείτε τη διατύπωση της αρθρογράφου στην υπογραμμισμένη πρόταση, στην οποία εκφράζει τη θέση της για τη στήριξη των εφήβων;
- A. Ως απόλυτη θέση: υπογραμμίζεται ότι οι έφηβοι έχουν αναπτυχθεί ολόπλευρα σε βαθμό που να είναι ανεξάρτητοι και να μπορούν να λαμβάνουν σημαντικές αποφάσεις για τη ζωή τους.
 - B. Ως αποφυγή να πάρει ρητή θέση: υπονοείται η αποτυχία των εφήβων να αντιμετωπίσουν, με τις πνευματικές τους δυνάμεις, τα συναισθήματα και την κοινωνικότητά τους, τις δύσκολες καταστάσεις.
 - Γ. Ως έμμεση διατύπωση της θέσης της: εκφράζεται ο έντονα παρεμβατικός ρόλος των γονέων, όταν οι έφηβοι καλούνται να λάβουν σημαντικές αποφάσεις για το μέλλον τους.
 - Δ. Ως σαφή διατύπωση της θέσης της: εκφράζεται η αναγκαιότητα να βοηθηθούν οι έφηβοι να καλλιεργήσουν ένα σύνολο δεξιοτήτων ώστε να μπορούν να διαχειρίζονται στρεσογόνες καταστάσεις.

06. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις θεωρείτε ότι αποδίδει πληρέστερα τη βασική ιδέα της τέταρτης παραγράφου του κειμένου;

- A. Ο αθλητισμός βοηθάει τους εφήβους να ελέγχουν τα συναισθήματά τους.
- B. Ο αθλητισμός είναι αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής των εφήβων.
- Γ. Ο αθλητισμός εξοικειώνει τους εφήβους με το ενδεχόμενο της αποτυχίας.
- Δ. Ο αθλητισμός οδηγεί τους εφήβους να εθίζονται στην ήττα.

07. «Πρωθούνται κοινωνικές αξίες, όπως ο σεβασμός συμπαικτών και αντιπάλων, η ευγενής άμιλλα, η διεκδίκηση των προσωπικών επιδιώξεων, χωρίς επιθάρυνση του άλλου, αλλά και η συμμόρφωση σε κοινά αποδεκτούς κανόνες.»: Πώς αντιλαμβάνεστε το νόημα της περιόδου στο τέλος του κειμένου;

- A. Ο αθλητισμός αποτελεί πρωτίστως χώρο ανάδειξης των προσωπικών στόχων που θέτουν οι έφηβοι.
- B. Ο αθλητισμός συνιστά πεδίο συνάντησης και επίτευξης ατομικών και συλλογικών στόχων.
- Γ. Οι έφηβοι καλλιεργούν δεξιότητες και εσωτερικεύουν αξίες απαραίτητες για την κοινωνικοποίησή τους.
- Δ. Οι προσωπικοί στόχοι επιτυγχάνονται, όταν κάποιος λειτουργεί ατομικιστικά εις βάρος των άλλων.

08. Ποιος από τους παρακάτω τίτλους αποδίδει πληρέστερα το περιεχόμενο του κειμένου;

- A. Η επίδραση του αθλητισμού στην κοινωνικοποίηση του εφήβου
- B. Η σημασία της σωματικής άσκησης για την ενίσχυση της εξωτερικής εικόνας
- Γ. Ο αθλητισμός ως εισιτήριο για μια ονειρεμένη ζωή
- Δ. Το αίσθημα «του ανήκειν» μέσα από τον αθλητισμό

09. Ποιος είναι ο τρόπος ανάπτυξης της τρίτης παραγράφου του κειμένου;

- A. Αίτιο-αποτέλεσμα
- B. Αιτιολόγηση
- Γ. Διαίρεση
- Δ. Σύγκριση-αντίθεση

10. «Εφόσον έρχεται συχνά και άμεσα αντιμέτωπος με την πιθανότητα να χάσει, μαθαίνει...»
Ποια δομική σχέση δηλώνεται με τη χρήση της υπογραμμισμένης λέξης της τέταρτης παραγράφου και με ποια εναλλακτική θα μπορούσε να αντικατασταθεί;
- A. Αιτιολόγηση – αφού
 - B. Αναλογία – όπως
 - Γ. Σκοπό – για να
 - Δ. Υπόθεση – άμα
11. «[...] παρατηρούμε ότι δίνεται ιδιαίτερη έμφαση [...]»: Στην παραπάνω περίοδο, ποιο είναι το είδος της δευτερεύουσας πρότασης και ποια η συντακτική της λειτουργία;
- A. Αναφορική επιρρηματική πρόταση – λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας.
 - B. Αναφορική ονοματική πρόταση – λειτουργεί ως υποκείμενο στο ρήμα «παρατηρούμε».
 - Γ. Ειδική ονοματική πρόταση – λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα «παρατηρούμε».
 - Δ. Ειδική ονοματική πρόταση – λειτουργεί ως υποκείμενο στο ρήμα «παρατηρούμε».
12. Ποια είναι η γενική του ονοματικού συνόλου «η ευγενής άμιλλα»;
- A. ευγενές άμιλλα
 - B. ευγενή άμιλλα
 - Γ. ευγενής άμιλλας
 - Δ. ευγενούς άμιλλας
13. «[...] η συμμόρφωση σε κοινά αποδεκτούς κανόνες.»: Σε ποιο μέρος του λόγου ανήκει η υπογραμμισμένη λέξη στην παραπάνω φράση του κειμένου;
- A. επίθετο
 - B. επίρρημα
 - Γ. επιρρηματικός προσδιορισμός
 - Δ. ουσιαστικό

14. «[...] καλαίσθητης εξωτερικής εικόνας [...]»: Ποια από τις παρακάτω λέξεις θα μπορούσε να αποδώσει το περιεχόμενο της υπογραμμισμένης λέξης στην παραπάνω φράση του κειμένου;
- A. άκομψης
 - B. απεριποίητης
 - Γ. καλόγουστης
 - Δ. καλοντυμένης
15. «[...] “πειραγμένη” αυτοφωτογραφία (selfie)[...]»: Στην παραπάνω φράση του κειμένου, πώς θα αποδίδετε με βάση την κυριολεκτική χρήση της γλώσσας τη λέξη που βρίσκεται μέσα στα εισαγωγικά;
- A. αλλοιωμένη
 - B. ενοχλημένη
 - Γ. επεξεργασμένη
 - Δ. παραφρασμένη
16. «[...] η δυσκολία γίνεται αυτό που πάντα ήταν: αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής.»: Με ποια από τις παρακάτω λέξεις θα μπορούσε να αντικατασταθεί η υπογραμμισμένη λέξη της παραπάνω φράσης του κειμένου;
- A. αδιαχώριστο
 - B. αποσπασματικό
 - Γ. ενσωματωμένο
 - Δ. συμπαγές